

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	29ain Ebrill, 2019
Pwnc:	Gostwng Oed mynediad Ysgol Henblas
Aelod(au) Portffolio:	Cynghorydd R. Meirion Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Arwyn Williams
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Meinir Hughes 01248752947 MeinirHughes@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Cynghorydd Dafydd Roberts Cynghorydd Eric Wyn Jones

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

Derbyniwyd cais gan Gorff Llywodraethu Ysgol Henblas i'r Awdurdod ystyried gostwng oed mynediad yr ysgol i dderbyn disgyblion yn rhan-amser o'r Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed.

Cyhoeddodd yr Awdurdod ddogfen ymgynghori ar wefan y Cyngor Sir a thrafodwyd y ddogfen mewn cyfarfod o'r Corff Llywodraethu llawn ar 28/11/18.

Yn dilyn hyn anfonwyd copïau papur allan i nifer o ymgynghoreion yn unol â'r rhestr yn y ddogfen ymgynghori. Gwahoddwyd yr ymgynghoreion i sesiwn galw i mewn yn yr ysgol ar 05/02/19 er mwyn gallu trafod oblygiadau'r cynnig ar drefniadaeth yr ysgol.

I grynhoi roedd y Corff Llywodraethu, y rhieni, a'r Cyngor Ysgol o blaid y cynnig.

Roedd Estyn yn datgan "Mae Estyn o'r farn fod y cynnig yn debygol o gynnal y safonau presennol, neu ei wella, o ran yr addysg, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth."

Fodd bynnag teimlir fod y dystiolaeth o ran ansawdd y deilliannau, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth i gefnogi'r cais yn brin. Hefyd *'Nid yw'r cynigiwr wedi cynnwys tystiolaeth am ddata cyrhaeddiad y disgyblion dros gyfnod nac ychwaith wybodaeth briodol gan*

y consortiwm parthed y lefel o gefnogaeth mae'r ysgol yn ei dderbyn.'

Gweler ymateb yr Awdurdod yng nghorff yr adroddiad.

Mae swyddogion yr Awdurdod yn argymhell symud ymlaen gyda'r drefn drwy gyhoeddi rhybudd statudol gan gasglu gwrthwynebiadau.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Yr opsiwn arall yw parhau gyda'r trefniadau presennol ond ni chafwyd gwrthwynebiadau i'r cynnig.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae newid ystod oedran ysgol yn "newidiad a reoleiddir" o fewn trefn ail strwythuro ysgolion ac o fewn gofynion Côt Trefniadaeth Ysgolion, 006/2013.

Penderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith yw hyn ac mae angen iddynt gyhoeddi cynigion ar y newid gan ystyried yr ymatebion.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi, mae'r awdurdod wedi dilyn y broses gyda ysgolion eraill dros y blynyddoedd diwethaf.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Mae angen cwblhau asesiadau effaith cydraddoldeb – wedi ei atodi: Atodiad 2. Mae angen manylu ar ymateb staff y cylch gan asesu'r effaith arnynt gan y cynnig. Hyn wedi ei

		ychwanegu i'r adroddiad.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Caffael	
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	
10	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:

Adroddiad ar yr Ymgynghori.

FF -Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Dim

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

**ADRODDIAD AR YR YMGYNGHORI YNGLŶN Â
GOSTWNG OED MYNEDIAD YSGOL HENBLAS**

3 MEDI 2019

**REPORT ON THE CONSULTATION
REGARDING LOWERING THE ADMISSIONS
AGE FOR YSGOL HENBLAS**

3 SEPTEMBER 2019

A. CEFNDIR

Yn dilyn derbyn cais gan Gorff Llywodraethu Ysgol Henblas, cynhaliwyd ymgynghoriad gan yr Awdurdod ar y cynnig i ostwng oed mynediad. Golyga hyn y bydd Ysgol Henblas yn derbyn disgyblion yn rhan amser o'r mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed; hyn yn weithredol o 3ydd Medi 2019.

Ar hyn o bryd derbynnir disgyblion i Ysgol Henblas yn llawn amser yn y Medi yn dilyn eu 4ydd pen-blwydd tra bod Cylch Meithrin Henblas yn darparu addysg blynyddoedd cynnar o ddechrau'r tymor yn dilyn y 3ydd pen-blwydd i'r Medi yn dilyn y 4ydd pen-blwydd.

B. Y BROSES YMGYNGHORI

Cyhoeddodd yr Awdurdod ddogfen ymgynghori ar wefan y Cyngor Sir a thrafodwyd y ddogfen mewn cyfarfod o'r Corff Llywodraethu llawn ar 28/11/18. Yn dilyn hyn anfonwyd copïau papur allan i nifer o ymgynghoreion yn unol â'r rhestr yn y ddogfen ymgynghori. Gwahoddwyd yr ymgynghoreion i sesiwn galw i mewn yn yr ysgol ar 05/02/19 er mwyn gallu trafod oblygiadau'r cynnig ar drefniadaeth yr ysgol. Cynhaliwyd cyfarfod gydag aelodau'r Cyngor Ysgol er mwyn sicrhau fod llais y disgybl yn cael ei glywed a'u barn yn cael ei ystyried yn yr ymgynghori. Roedd y cyfnod ymgynghori yn dod i ben ar Fawrth 1af, 2019.

C. YMATEBION

1. Roedd 9 aelod o'r Corff Llywodraethu yn bresennol yn y cyfarfod ar 28/11/19 yn ogystal â'r pennaeth. Aethpwyd trwy'r ddogfen yn ofalus a chafwyd trafodaeth ynglŷn â'r cynnig. Mynegodd un aelod eu bod yn teimlo fod angen ychwanegu crynodeb o'r adroddiad monitro Hydref 2018 wrth ochr y crynodeb am adroddiad arolwg Mai 2017 er mwyn cydnabod cynnydd. Ni fynegwyd gwrthwynebiad.
2. Mynychodd pedwar rhiant y sesiwn galw i mewn. Mynegwyd ar lafar ganddynt eu bod yn gefnogol iawn i'r cynnig. Roeddent yn gweld hyn fel esblygiad pwysig yn natblygiad yr ysgol. Yn ogystal bydd yn sicrhau fod disgyblion yn cael mynediad i gyfleoedd ehangach.
3. Trefnwyd gyda'r Cyngor Ysgol i drafod y cynnig. Cafwyd trafodaeth adeiladol ac aeddfed gyda'r aelodau. Yn dilyn hynny, derbyniwyd ymateb ysgrifenedig ganddynt.

Roeddent yn:

- Cefnogi'r cynnig
  - Yn ei weld fel cyfle i anwytho a chefnogi'r disgyblion cyn ysgol.
  - Teimlo y byddai yn gyfle i'r disgyblion ddod i arfer gyda threfn yr ysgol ac ymgyfarwyddo gyda'r disgyblion a'r staff.
  - Gweld y byddai cyfle i ddefnyddio'r ardal a'r offer allanol yn gyfle i ddatblygu sgiliau cynnar.
4. Anfonwyd tri ymateb trwy e-bost ac un trwy law. Roedd pob un yn gwbl bleidiol i'r cynnig hwn. Roeddent yn gefnogol i waith y pennaeth a'r modd y mae'r ysgol wedi gwneud cynnydd yn ddiweddar.

Sylwadau :

'Rydw i yn teimlo byddai'r plant yn cael cyfleoedd dysgu fwy eang yn y lleoliad yma...'

'...the amended admission age, in my opinion, can only be positive in terms of his education and social development. I feel it will improve his transition into full time education at Ysgol Henblas.'

'it will improve their confidence and social skills.'

'Cytuno gyda'r cynnig. Mae safonau wedi gwella yn aruthrol yn y ddwy flynedd ddiwethaf.'

'Bydd hyn yn dod a'r plant o dan adain arweinyddiaeth y pennaeth. Mae'n bwysig i ddatblygiad yr ysgol.'

5. SYLWADAU'R AWDURDOD ADDYSG

Mae'r Awdurdod yn gefnogol i'r cais i newid oed mynediad yr ysgol gan fod :-

- Adroddiadau diweddar GwE yn ategu bod cynnydd cadarn wedi ei wneud i gynnal safonau da ar draws yr ysgol.
- Bod gostwng oed mynediad yn Ysgol Henblas yn cynnig darpariaeth sy'n cyfatebu gydag ystod oedran rhan fwyaf o ysgolion y Sir.
- Bod niferoedd disgyblion sydd angen y ddarpariaeth o fewn yr ardal wedi cynyddu
- Bod y Cylch Meithrin sydd wedi ei leoli ar dir yr ysgol mewn lle gwell i gymryd mantais bellach o ofal plant 30 awr.

6. SYLWADAU ESTYN

Derbyniwyd ymateb i'r cynnig gan Estyn, er nad oes gofyn statudol arnynt mewn perthynas â chòd Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Maent yn cydnabod y byddai'r trefniant o ostwng oed mynediad yn Ysgol Henblas yn sicrhau dilyniant a pharhad yn addysg y disgyblion. Yn ogystal byddai'n darparu addysg feithrin ffurfiol ar gyfer plant y dalgylch.

Mae Estyn o'r farn fod y cynnig yn debygol o gynnal y safonau presennol, neu ei wella, o ran yr addysg, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth.

'Fodd bynnag teimlir fod y dystiolaeth o ran ansawdd y deilliannau, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth i gefnogi'r cais yn brin.'

Hefyd *'Nid yw'r cynigiwr wedi cynnwys tystiolaeth am ddata cyrhaeddiad y disgyblion dros gyfnod nac ychwaith wybodaeth briodol gan y consortiwm parthed y lefel o gefnogaeth mae'r ysgol yn ei dderbyn.'*

Mewn ymateb i hyn:

- Mae adroddiad ymweliad ESTYN Tachwedd 2018 yn nodi:

'Yn gyffredinol, mae cynnydd da yn erbyn llawer o'r argymhellion, sy'n dangos gallu cynyddol yr arweinwyr i fynd i'r afael â chynlluniau gwella yn fwy llwyddiannus.'

- Mae'r consortia (GwE) wedi adnabod bellach fod yr ysgol yn Categori B o ran gallu i wella. O ran y gefnogaeth sydd ei angen ar yr ysgol mae'r ysgol bellach yn y categori melyn sef ysgol sydd angen llai o gefnogaeth. Y rheswm am hyn yw fod y cynnydd o dan arweinyddiaeth gadarn yn amlwg mewn cyfnod byr.
- O ran deilliannau disgyblion a chymhariaeth tros dreigl mae'r ysgol ym amlwg yn targedu ac yn darparu yn hynod effeithiol. Mae cynnydd disgyblion ynghyd a chyrhaeddiad yn dangos gwelliant. Mae'r targedau a osodwyd ar gyfer disgyblion Blwyddyn 2 a 6 yn Haf 2019 yn arddangos disgwyliadau uchel.

CS – [11 disgybl] Targedir i 100% o'r disgyblion gyrraedd y deilliant disgwylidig [D5] gydag 80% yn cyrraedd y deilliant uwch yn y Gymraeg a 100% mewn Mathemateg.

CA 2 – [12 disgybl] targedir 92% i gyrraedd y deilliant disgwylidig [lefel 4] ag eithrio Saesneg lle targedir 100%. Mae'r targedau ar gyfer y lefelau uwch hefyd yn arddangos disgwyliadau uchel.

D. PRIF FATERION I'W HYSTRIED

Mae angen ystyried sut y gellir rhoi cynlluniau drafft ar waith cyn y penderfyniad terfynol gan y Cyngor. Bydd hyn yn hwyluso'r trefniadau o ochr yr ysgol a'r cylch gyda'r rhieni yn gwybod beth fydd y sefyllfa debygol ym mis Medi 2019.

Mae angen ystyried sut y bydd Ysgol Henblas yn plethu o fewn cynlluniau moderneiddio dalgyloch Llangefni i'r dyfodol.

E. CASGLIADAU

1. Dylai'r Cyngor symud i gyhoeddi cynnig statudol ar ffurf hysbysiad statudol i ostwng oed mynediad Ysgol Henblas i dderbyn disgyblion yn rhan amser o'r mis Medi yn dilyn eu penblwydd yn 3 oed; hyn yn weithredol o 3ydd Medi, 2019.

2. O symud i gyhoeddi cynnig statudol dylai'r Cyngor ystyried caniatáu i swyddogion symud ar y cynnig yn syth os na ddaw unrhyw wrthwynebiad i law o fewn y cyfnod 28 diwrnod o rybudd i gyflwyno gwrthwynebiadau. Buasai hyn yn hwyluso'r trefniadau'n fawr i'r gymuned leol. Dilyniir i fyny gydag adroddiad i'r Cyngor.

ATODIAD A
DOGFEN YMGYNGHORI YNGLŶN Â CHYNNIG I OSTWNG OED MYNEDIAD
YSGOL HENBLAS AR 31 AWST 2019.

Cyflwyniad

Yn dilyn derbyn cais gan Gorff Llywodraethu Ysgol Henblas, mae'r Awdurdod yn ymgynghori ar y cynnig i ostwng oed mynediad i dderbyn disgyblion yn rhan amser o'r mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed; hyn yn weithredol o 31 Awst 2019.

Ar hyn o bryd mae Ysgol Henblas yn derbyn plant yn llawn amser yn y Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 4 oed. Mae'r ysgol yn un o 4 ysgol gynradd gyda'r polisi yma. Mae'r 39 ysgol gynradd arall yn derbyn plant yn rhan amser yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed.

Mae newid ystod oedran ysgol yn "newidiad a reoleiddir" o fewn trefn ail strwythuro ysgolion ac o fewn gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion, 011/2018. Penderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith yw hyn ac mae angen iddynt gyhoeddi cynigion ar y newid gan ystyried yr ymatebion.

Cyn bwrw ymlaen â'u cynigion mae'r Awdurdod am geisio barn pawb sy'n debygol o fod â buddiant yn y cynnig fel y gellir ystyried eu barn cyn gwneud penderfyniad.

Bydd y broses ar gyfer cynnal ymgynghoriad yn cynnwys

- cysylltu â darparu copi o'r ddogfen ymgynghori hon i bawb sydd â diddordeb, gan gynnwys yr Awdurdod, fel sydd wedi eu rhestru yn Atodiad 1.
- cynnal sesiwn galw i mewn i bawb sydd â diddordeb ar Ddydd Mawrth 5ed Chwefror, 2019 rhwng 4.00 a 7.00 y.h yn yr ysgol.
- sicrhau bod copïau o'r ddogfen ymgynghori ar gael yn yr ysgol, yn y lleoliadau nas-gynhelir perthnasol ac ar wefan Cyngor Sir Ynys Môn
- cyflwyno safbwyntiau gan bawb sydd â diddordeb mewn ysgrifen i:

Mrs Meinir Hughes
Swyddog Addysg
Adran Dysgu Gydol Oes
Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

Rhaid i'r holl sylwadau gyrraedd **dim hwyrach na hanner dydd Dydd Gwener, Mawrth 1af, 2019.**

Cefndir

Os ddaw'r cynnig i rym fe all Ysgol Henblas ddenu disgyblion yn y dyfodol fuasai wedi mynychu ysgolion eraill yn yr ardal sydd gyda darpariaeth i blant 3 oed. Yn achos Ysgol Henblas mae'r ysgolion canlynol yn ardal yr ysgol - Ysgol Bodffordd, Ysgol Corn Hir, Ysgol Esceifiog, Ysgol Graig, Ysgol Llangaffo, Ysgol Ffridd ac Ysgol Niwbwrch. Manylion perthnasol yr ysgolion gan gynnwys Ysgol Henblas yw :

Manylion	Ysgol Bodffordd	Ysgol Corn Hir	Ysgol Esceifiog	Ysgol y Graig	Ysgol Llangaffo	Ysgol y Ffridd	Ysgol Niwbwrch	Ysgol Henblas	Ysgol Santes Dwynwen
Lleoliad	YSGOL BODFFORDD Bodffordd, Ynys Môn LL777LZ	YSGOL CORN HIR Bryn Meurig, Llangefni, Ynys Môn LL777JB	YSGOL ESCEIFIOG Gaerwen, Ynys Môn LL60 6DD	YSGOL Y GRAIG, Llangefni, Ynys Môn LL77LP.	YSGOL LLANGAFFO, Ynys Môn LL606LT	YSGOL Y FFRIDD, GWALCHMAI, Ynys Môn. LL654SG.	YSGOL NIWBWRCH, LLANFAIR, Ynys Môn. LL616TE.	YSGOL HENBLAS, LLANGRISTIOLUS, BODORGAN, Ynys Môn. LL625DN.	YSGOL SANTES DWYNWEN.
Categori	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 4 – 11 oed	Ysgol Gymunedol i ddisgyblion 3-11 oed
Iaith	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog	Dwyieithog
Capasiti	63	204	124	330	42	84	104	96	180
Rhif mynediad i ddisgyblion rhan amser	12	0	17	48	6	12	14	0	25
Rhif mynediad i ddisgyblion llawn amser	9	29	17	47	6	12	14	15	25

Nifer disgyblion rhan amser ar y gofrestr ym Medi	2018 - 8 2017 - 15 2016 - 14 2015 - 12 2014 - 11 2013 - 11 2012 - 10	2018 - 0 2017 - 0 2016 - 0 2015 - 0 2014 - 0 2013 - 0 2012 - 0	2018 - 19 2017 - 19 2016 - 23 2015 - 23 2014 - 18 2013 - 12 2012 - 21	2018 - 39 2017 - 52 2016 - 38 2015 - 51 2014 - 51 2013 - 53 2012 - 49	2018 - 2 2017 - 6 2016 - 3 2015 - 7 2014 - 5 2013 - 7 2012 - 8	2018 - 12 2017 - 12 2016 - 14 2015 - 10 2014 - 19 2013 - 9 2012 - 7	2018 - 7 2017 - 4 2016 - 10 2015 - 6 2014 - 9 2013 - 11 2012 - 13	2018 - 0 2017 - 0 2016 - 0 2015 - 0 2014 - 0 2013 - 0 2012 - 0	
Nifer disgyblion llawn amser ar y gofrestr ym Medi	2018 - 70 2017 - 62 2016 - 64 2015 - 55 2014 - 57 2013 - 48 2012 - 47	2018 - 227 2017 - 223 2016 - 221 2015 - 207 2014 - 199 2013 - 196 2012 - 209	2018 - 137 2017 - 132 2016 - 126 2015 - 106 2014 - 97 2013 - 99 2012 - 88	2018 - 336 2017 - 334 2016 - 339 2015 - 337 2014 - 333 2013 - 327 2012 - 315	2018 - 41 2017 - 39 2016 - 38 2015 - 46 2014 - 47 2013 - 45 2012 - 40	2018 - 82 2017 - 84 2016 - 81 2015 - 72 2014 - 73 2013 - 65 2012 - 64	2018 - 57 2017 - 45 2016 - 51 2015 - 54 2014 - 51 2013 - 49 2012 - 51	2018 - 85 2017 - 84 2016 - 81 2015 - 102 2014 - 94 2013 - 94 2012 - 93	
Rhagamcan niferoedd cyfanswm disgyblion	2019 - 82 2020 - 82 2021 - 83 2022 - 84	2019 - 229 2020 - 237 2021 - 242 2022 - 242	2019 - 155 2020 - 157 2021 - 159 2022 - 160	2019 - 373 2020 - 370 2021 - 370 2022 - 371	2019 - 40 2020 - 39 2021 - 39 2022 - 38	2019 - 97 2020 - 102 2021 - 102 2022 - 95	2019 - 66 2020 - 65 2021 - 62 2022 - 60	2019 - 85 2020 - 86 2021 - 84 2022 - 76	
Cyflwr yr adeilad.	B	C	B	A	B	B	B	B	

Mae'n ofynnol i'r ysgol a'r Cylch weithredu o fewn Polisi Iaith yr Awdurdod. Fel canlyniad ni fyddai effaith negyddol ar ddarpariaeth y Gymraeg ar gyfer y disgyblion hyn gan eu bod yn cael eu haddysgu yn unol â'r Polisi Iaith.

Pe byddai'r bwriad i dderbyn disgyblion 3 oed i'r ysgol yn rhan amser yn cael ei wireddu bydd y disgyblion meithrin yn cael eu haddysgu am ddeg awr yr wythnos o fewn y dosbarth Cyfnod Sylfaen. Ysgol Henblas fuasai'r darparwr lleol i blant o'r mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed.

Byddai'r cylch gwirfoddol yn parhau i ddarparu addysg blynyddoedd cynnar i blant hyd at y Medi yn dilyn eu 3ydd penblwydd.

Byddai'r cylch gwirfoddol yn derbyn plant unwaith y byddent yn 2.5 mlwydd oed. Ar hyn o bryd mae gan y cylch 21 o blant wedi cychwyn ym mis Medi 2018. Mae'r cylch yn derbyn y plant yma am 4 bore'r wythnos.

O dderbyn y cynnig byddai'r disgyblion newydd yn dod yn rhan o'r ysgol. Byddai'r Corff Llywodraethol yn atebol i'r Awdurdod am y safonau a'r ddarpariaeth a'r disgyblion yn destun holl bolisiau a gweithdrefnau'r ysgol.

Mae'r tabl isod yn gosod allan barnau adroddiad diweddar Estyn am yr ysgol a'r cylch.

<u>Agwedd</u>	Ysgol Henblas Dyddiad –Mai 2017	Cylch Henblas Dyddiad –Mawrth 2015
<i><u>Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?</u></i>	Digonol	Da
Safonau:	Digonol	Da
Lles:	Da	Da
<i><u>Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?</u></i>	Digonol	Da
Profiadau dysgu:	Anfoddhaol	Da
Addysgu:	Digonol	Da
Gofal, cymorth ac arweiniad:	Digonol	Da
Amgylchedd dysgu:	Da	Da
<i><u>Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?</u></i>	Anfoddhaol	Da
Arweinyddiaeth:	Anfoddhaol	Da
Gwella ansawdd:	Anfoddhaol	Da
Gweithio mewn partneriaeth:	Digonol	Da
Rheoli adnoddau:	Digonol	Da
Perfformiad cyfredol yr ysgol / cylch	Digonol	Da
Rhagolygon gwella'r ysgol / cylch	Anfoddhaol	Da

Penodwyd pennaeth newydd ym mis Ebrill 2018.

Yn dilyn monitro dilynol gan Estyn ym Mis Hydref 2018 daethant i'r farn fod:

'cynnydd da yn erbyn llawer o'r argymhellion, sy'n dangos gallu cynyddol yr arweinwyr i fynd i'r afael â chynlluniau gwella yn fwy llwyddiannus.'

O ganlyniad, mae Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru yn tynnu'r ysgol o'r rhestr ysgolion y mae angen gwelliant sylweddol arnynt.

Y Cynnig

Y cynnig yw i ostwng oed mynediad Ysgol Henblas i dderbyn disgyblion i'r ysgol ar sail rhan amser o'r Medi yn dilyn eu 3ydd penblwydd, o 31 Awst 2019 ymlaen.

Ar hyn o bryd Cylch Meithrin Henblas sy'n darparu addysg blynyddoedd cynnar yn yr ardal o ddechrau'r tymor yn dilyn y 3ydd penblwydd i'r Medi yn dilyn y 4ydd penblwydd. Mae'r Cylch Meithrin yn cyfarfod ar dir yr ysgol. Mae'r Cylch yn cyfarfod am 4 bore, 8.50 – 12.50.

Ar hyn o bryd mae 14 o blant oedd yn 3 oed ar 1 Medi 2018, a 7 o blant o dan 3 oed ar 1 Medi 2018 yn mynychu Cylch Meithrin Henblas. Rhagwelir y bydd 21 o blant a fydd yn 3 oed erbyn 1 Medi 2019.

Derbynnir disgyblion i Ysgol Henblas yn llawn amser yn y Medi yn dilyn eu 4ydd penblwydd. Ym mis Medi 2018 roedd 84 o ddisgyblion yn Ysgol Henblas ac fe'i haddysgir mewn 3 dosbarth yn y bore a 3 dosbarth yn y prynhawn -

<u>Dosbarth</u>	<u>Oedran</u>	<u>Nifer disgyblion</u>
1	4-7	29
2	7-8	32
3	9-11	24

Y cylch gwirfoddol fyddai yn parhau i ddarparu addysg blynyddoedd cynnar i blant hyd at y Medi yn dilyn eu 3ydd penblwydd.

Byddai'r cylch gwirfoddol yn derbyn plant unwaith y byddent yn 2.5 mlwydd oed.

Yn nhermau cyllid buasai'r ysgol yn derbyn cyllid ychwanegol drwy fformiwla'r Awdurdod yn seiliedig ar niferoedd y disgyblion rhan amser ychwanegol wedi eu cofrestru yn yr ysgol. Buasai hyn yn cyllido unrhyw staff addysgu ychwanegol sef cymorthyddion Cyfnod Sylfaen yn unol â rheoliadau statudol.

Buasai'r cylch yn parhau i dderbyn cyfraniad tuag at eu costau cynnal. Mae'r Cylch eisoes yn ystyried Cynllun Busnes pe bai'r cynnig yn cael ei dderbyn.

Ni ostyngir safonau addysgol ond rhagwelir gwelliant gan yr addysgir y plant gan athrawes gymwysedig o dan arweiniad pennaeth yr ysgol sydd yn atebol i Gorff Llywodraethol yr ysgol.

Y Broses Statudol.

Mae'r broses ymgynghori o fewn gofynion Côt Trefniadaeth Ysgolion, rhif y ddogfen 0011/2018

Yn dilyn diwedd yr ymgynghori, 01/03/19, bydd yr Awdurdod yn cyhoeddi adroddiad ar yr ymgynghori a fydd ar gael ar wefan y Cyngor.

Cyflwynir yr adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith gan swyddogion yr Awdurdod ym Mis Mawrth/Ebrill 2019 ynghyd ag argymhelliad.

Os mai parhau gyda'r cynnig yw'r argymhelliad a bod y Pwyllgor Gwaith yn derbyn hyn yna cyhoeddir Rhybudd Statudol a chychwynnir ar gyfnod i wrthwynebu o 28 diwrnod. Cyhoeddir adroddiad ar y safbwyntiau adroddwyd i'r Awdurdod a fydd ar gael ar wefan y Cyngor Sir.

Cyflwynir yr adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith ar y gwrthwynebiadau ym mis Mehefin / Gorffennaf 2019 i roi penderfyniad terfynol.

Ffurflen Ymateb

Atodir ffurflen ymateb i'r ddogfen ymgynghori hon ar gyfer cyflwyno sylwadau, gan gynnwys cyfle i'r ymatebwyr nodi eu dymuniad i gael gwybod pan gaiff yr adroddiad ar yr ymgynghoriad ei gyhoeddi.

**CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL**

YMGYNGHORI YNGLŶN Â CHYNNIG I OSTWNG OED MYNEDIAD
YSGOL HENBLAS
AR 31 AWST 2019

CONSULTATION REGARDING PROPOSALS TO LOWER THE ADMISSION AGE OF YSGOL
HENBLAS
AS FROM 31 AUGUST 2019

Ffurflen Sylwadau / Feedback Form

Mae'r Cyngor Sir yn awyddus i glywed eich barn chi. Rhowch eich sylwadau inni ar y cynnig i ostwng oed mynediad Ysgol Henblas os gwelwch yn dda.

The County Council is keen to hear your opinion. Please send us your comments on the proposal to lower the age of admission at Ysgol Henblas.

1. Ydych chi'n cytuno gyda'r cynnig?

1. Do you agree with the proposal?

2. A oes unrhyw faterion yr hoffech dynnu eich sylw atynt?

2. Are there any matters to which you wish to draw our attention?

Oni bai eich bod yn nodi'n wahanol, bydd eich sylwadau yn agored i'r cyhoedd fel rhan o gofnodion ffurfiol yr ymgynghoriad.

Unless otherwise noted, your comments will be open to the public as part of the official records of this consultation.

Dychwelwch unrhyw sylwadau at / *Return any comments to:*

Mrs Meinir Hughes
Swyddog Addysg / Education Officer
Adran Dysgu Gydol Oes / Lifelong Learning Department
Cyngor Sir Ynys Môn / Isle of Anglesey County Council
Swyddfeydd y Cyngor / Council Offices
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

MeinirHughes@ynysmon.gov.uk

Mae croeso i chi anfon unrhyw sylwadau neu gwestiynau at Meinir Hughes hyd at 01/03/19

You are welcome to send any comments or questions to Meinir Hughes up to 01/03/19

Atodiad 1 / Appendix 1.

Rhestr o ymgynghorion i dderbyn copi o'r Ddogfen Ymgynghorol.

List of consultees to receive a copy of the Consultation document

Cyrff / Bodies
Cadeirydd / Chair Ysgol Henblas
Cadeirydd / Chair Ysgol Bodffordd
Cadeirydd / Chair Ysgol Corn Hir
Cadeirydd Ysgol / Chair Esgeifiog
Cadeirydd / Chair Ysgol Graig
Cadeirydd / Chair Ysgol Llangaffo
Cadeirydd / Chair Ysgol Niwbwrch
Cadeirydd / Chair Ysgol Y Ffridd
Cadeirydd / Chair Ysgol Gyfun Llangefni
Cadeirydd / Chair Cylch Meithrin Henblas
Gweinidog Addysg a Sgiliau Llywodreth Cymru Minister for Education and Skills Welsh Government
AS / MP Albert Owen
AC / AM Rhun ap Iorwerth
Prif Arolygydd / Chief Inspector Estyn
Aelodau Fforwm Undebau / Union Forum Members
Cadeirydd Consortiwm Addysg Gogledd Cymru Chair North Wales Education Consortium

Prif Weithredwr / Chief Executive GwE
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru North Wales Police and Crime Commissioner
Cyngorau Cymuned / Community Councils – Cyngor Bro Llanidan Ynys Môn
Cynghorwyr Sir / County Councillors- 1. Cyngorydd Dafydd Roberts. 2. Cyngorydd Eric Wyn Jones. 3. Cyngorydd Peter S. Rogers. 4. Cyngorydd Bryan Owen. 5. Cyngorydd Robert G. Parry OBE FRAGS. 6. Cyngorydd Dylan Rees. 7. Cyngorydd Nicola Roberts.
Cymdeithas Darparwyr Cyn-ysgol Cymru Wales Pre-school Providers Association (WPPA)
Mudiad Meithrin (MM)
Partneriaeth Môn a Gwynedd Partnership

ATODIAD 2

Ymateb Estyn i gyflwyniad gan Gyngor Ynys Môn i ostwng oed mynediad Ysgol Henblas i dderbyn disgyblion i'r ysgol ar sail rhan amser o'r Medi yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd, o 31 Awst 2019 ymlaen.

Paratowyd yr adroddiad hwn gan Arolygwyr Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

O dan delerau Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a'i Chod cysylltiedig, mae'n ofynnol i gynigwyr anfon dogfennau ymgynghori i Estyn. Fodd bynnag, nid yw Estyn yn gorff y mae'n ofynnol iddo weithredu yn unol â'r Cod ac nid yw'r Ddeddf yn gosod unrhyw ofynion statudol ar Estyn o ran materion trefniadaeth ysgolion. Felly, fel corff yr ymgynghorir ag ef, bydd Estyn yn rhoi eu barn ar rinweddau cyffredinol cynigion trefniadaeth ysgolion yn unig.

Mae Estyn wedi ystyried yr agweddau addysgol ar y cynnig ac mae wedi llunio'r ymateb canlynol i'r wybodaeth a ddarparwyd gan y cynigiwr a gwybodaeth ychwanegol arall fel data gan Lywodraeth Cymru a barn y Consortia Rhanbarthol sy'n cyflwyno gwasanaethau gwella ysgolion i'r ysgolion yn y cynnig.

Cyflwyniad

Mae'r cynnig hwn yn cael ei gyflwyno gan Gyngor Ynys Môn i ostwng oed mynediad Ysgol Henblas i dderbyn disgyblion i'r ysgol ar sail rhan amser o'r Medi yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd, o 31 Awst 2019 ymlaen.

Crynodeb/Casgliad

Mae'r cynigiwr wedi darparu gwybodaeth briodol sy'n esbonio'r rhesymeg tu ôl y cynnig hwn. Ar hyn o bryd, Cylch Meithrin Henblas sy'n darparu addysg blynyddoedd cynnar yn yr ardal o ddechrau'r tymor yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd i'r Medi yn dilyn y 4ydd pen-blwydd. Byddai derbyn y cynnig hwn yn sicrhau dilyniant a pharhad addysg y disgyblion hyn yn ffurfiol o fewn Ysgol Henblas.

Wrth ystyried 9 ysgol gynradd leol gyfagos, Ysgol Henblas yw'r unig ysgol sydd ddim yn darparu addysgu meithrin yn ffurfiol ar gyfer plant y dalgylch ar hyn o bryd.

Mae Estyn o'r farn fod y cynnig yn debygol o gynnal y safonau presennol, neu ei wella, o ran yr addysg, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth.

Disgrifiad a manteision

Mae'r rhesymwaith ar gyfer y cynnig hwn yn drefnus gyda'r ystyriaethau wedi eu sylfaenu ar ffeithiau dilys o fewn dogfennaeth addas.

Mae'r cynigiwr yn disgrifio bod y Cylch Meithrin lleol yn cyfarfod ar dir yr ysgol am bedwar bore'r wythnos. Rhagwelir bydd 21 o blant a fydd yn 3 oed erbyn 1 Medi 2019 a byddai cynnig darpariaeth meithrin o fewn Ysgol Henblas yn sicrhau y byddai'n fwy cyfleus i'r

rhieni anfon eu plant i'r ysgol hon yn hytrach na theithio i ysgolion cyfagos. Byddai'r cynnig hwn yn sicrhau hefyd cyfnod pontio hwylus i'r disgyblion a'r staff dysgu fel ei gilydd. Byddai'r cylch gwirfoddol yn parhau i gynnig darpariaeth ar gyfer plant 2.5 oed hyd at Fedi yn dilyn eu 3ydd pen-blwydd.

Mae'r cynigiwr yn amlinellu y byddai'r ysgol yn derbyn cyllid ychwanegol drwy fformiwla'r Awdurdod yn seiliedig ar niferoedd y disgyblion rhan amser a fyddai wedi eu cofrestru yn yr ysgol. Byddai hyn yn cyllido unrhyw staff addysgu ychwanegol, sef cymorthyddion y cyfnod sylfaen yn unol â rheoliadau statudol. Byddai'r Cylch Meithrin yn parhau i dderbyn cyfraniad tuag at gostau cynnal ac yn parhau i weithredu eu cynllun busnes fel bo'n briodol.

Mae'r cynigiwr yn nodi bod y cynnig hwn yn cyd-fynd â'r drefn o gydymffurfio gyda newid ystod oedran yn unol â'r drefn o ail-strwythuro ysgolion ac o fewn gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 011/2018.

Agweddau addysgol ar y cynnig

Mae'r cynigiwr wedi ystyried yn addas y cynnig ar ansawdd y deilliannau, y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth a rheolaeth. Fodd bynnag, prin yw'r wybodaeth sy'n cael ei gynnwys i gefnogi'r cais hwn.

Mae'r cynigiwr yn awgrymu na fyddai safonau addysgol yn gostwng. Yn hytrach, gwelliant fyddai yn y safonau gan yr addysgir y disgyblion gan athro neu athrawes gymwysedig o dan arweiniad pennaeth yr ysgol a fyddai'n atebol i gorff llywodraethol ysgol. Byddai'r cynnig hwn yn sicrhau fod disgyblion 3 oed yn mynychu'r ysgol am 10 awr yr wythnos o fewn y dosbarth cyfnod sylfaen. Byddai dilyniant a pharhad yn cael effaith da ar y safonau gan mai'r un athro neu athrawes fyddai'n addysgu'r disgyblion yn ddi-dor. Byddai'r disgyblion yn cael mynediad at adnoddau cyfnod sylfaen addas fel rhan o'r ddarpariaeth.

O dderbyn y cynnig, byddai'r disgyblion yn dod yn rhan o'r ysgol. Byddai'r corff llywodraethol yn atebol i'r Awdurdod am y safonau, y ddarpariaeth a'r disgyblion o fewn holl bolisiau a gweithdrefnau'r ysgol.

Mae'r cynigiwr yn amlinellu na fyddai effaith negyddol ar ddarpariaeth y Gymraeg ar gyfer y disgyblion hyn gan eu bod yn cael eu haddysgu yn unol â Pholisi Iaith yr Awdurdod beth bynnag fel rhan o ddarpariaeth y Cylch Meithrin.

Dyfernir y radd 'B' i adeilad Ysgol Henblas fel rhan o arolwg adeiladau'r Sir. Fodd bynnag, nid yw'r cynigiwr yn manylu ar y modd mae'r cynnig hwn yn mynd i gael effaith ar ofod ac ansawdd yr adeilad nac ychwaith os oes angen addasu'r adeilad o gwbl.

Mae'r cynigiwr yn cyfeirio at ddeilliannau Arolwg Estyn Ysgol Henblas ym mis Mai 2017. Yn dilyn yr arolygiad hwn, cafodd yr ysgol ei gosod mewn categori monitro dilynol gan Estyn. Fodd bynnag ym mis Hydref, 2018 daeth yr ysgol allan o'r monitro dilynol oherwydd

bod yr ysgol wedi 'gwneud cynnydd da yn erbyn llawer o'r argymhellion, sy'n dangos gallu cynyddol yr arweinwyr i fynd i'r afael â chynlluniau gwella yn fwy llwyddiannus.'

Nid yw'r cynigiwr wedi cynnwys tystiolaeth am ddata cyrhaeddiad y disgyblion dros gyfnod nac ychwaith gwybodaeth briodol gan y consortiwm parthed y lefel o gefnogaeth mae'r ysgol yn ei derbyn.

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

**ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB YNGLŶN Â CHYNNIG I OSTWNG OED
MYNEDIAD YSGOL HENBLAS AR 3ydd MEDI 2019**

***EQUALITY IMPACT ASSESSMENT REGARDING PROPOSALS TO LOWER THE
ADMISSION AGE OF YSGOL HENBLAS AS FROM 3rd SEPTEMBER 2019***

1. CEFNDIR

Yn ystod y cyfnod rhwng 18 Ionawr a 1 Mawrth 2019 cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynnig canlynol -

“Y cynnig yw i ostwng oed mynediad Ysgol Henblas i dderbyn disgyblion yn rhan amser o'r mis Medi yn dilyn eu penblwydd yn 3 oed; hyn yn weithredol o 3 Medi 2019.”

Cynhaliwyd cyfarfod gyda staff y Cylch Meithrin ar Mehefin 15, 2018 i drafod y cynnig a'r goblygiadau i'r Cylch Meithrin. Roeddent yn gefnogol i'r cynnig hwn ac yn ystyried cynnig darpariaeth wedi i'r plant meithrin adael gofal Ysgol Henblas am 11:30.

Trafodwyd Dogfen Ymgynghori Drafft mewn sesiwn galw i mewn yn yr ysgol ar 5 Chwefror 2019 gyda 4 rhiant yn mynychu. Ymgynghorwyd â'r Corff Llywodraethu, staff ysgol, rhieni a staff y Mudiad Meithrin. Yn dilyn trafodaethau buddiol a derbyn sylwadau adeiladol cwblhawyd y ddogfen (Atodiad A)

Rhannwyd y ddogfen ymgynghori â phawb oedd gan ddiddordeb, gan gynnwys yr Awdurdod a sicrhawyd bod copïau o'r ddogfen ymgynghori ar gael yn yr ysgol ac yn y lleoliadau nas-gynhelir perthnasol ac ar safwe Cyngor Sir Ynys Môn.

Pan fo newidiadau fel hyn o bosibl yn mynd i ddigwydd, yn ôl Deddf Cydraddoldeb 2010, mae'n ofynnol i gyrff cyhoeddus asesu effaith 'polisiâu ac ymarferion'. Mae hyn er mwyn deall effeithiau tebygol neu wirioneddol ei bolisiâu a'i ymarferion ar grwpiau a amddiffynnir, a rhoi 'ystyriaeth briodol' i'r canlyniadau asesu hyn. Mae hyn yn cynnwys:

- sicrhau nad yw'r polisi na'r arfer yn gwahaniaethu'n anghyfreithlon
- nodi unrhyw effeithiau niweidiol ar y grwpiau a amddiffynnir
- ystyried sut mae'r polisi neu'r ymarfer yn hybu gwell cyfleoedd cyfartal
- ystyried a yw'r polisi'n effeithio ar gysylltiadau rhwng gwahanol grwpiau

Mae'n angenrheidiol cwblhau asesiadau pan gynhigir neu'r adolygir polisi neu arfer. Mae hyn yn cynnwys cynllunio busnes, arbedion effeithlonrwydd ac ad-drefnu staff. Mae'n rhaid i awdurdod gyhoeddi adroddiad pan fydd asesiad yn dod i'r casgliad y bydd effaith sylweddol ar gydraddoldeb.

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn gosod dyletswydd gyffredinol ar y Cyngor, wrth iddi gefnogi ei waith i ystyried yr angen am:

- ddiddymu gwahaniaethau, aflonyddwch ac erlid anghyfreithlon ac ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf
- hybu cyfleoedd cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd berthnasol a amddiffynnir a rhai nad ydynt
- meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd a amddiffynnir a rhai nad

ydynt

Mae'r asesiad hwn yn edrych ar effaith unrhyw newid posibl ar gydraddoldeb ar deg grŵp cydraddoldeb.

1. Hil
2. Anableddau
3. Rhyw
4. Oed
5. Crefydd neu Gred – yn cynnwys diffyg cred
6. Gogwydd rhywiol
7. Y Gymraeg
8. Newid rhyw
9. Beichiogrwydd a mamolaeth
10. Arall

Prif ffynhonnell yr wybodaeth a ganlyn yw'r ffigyrau a fwydir yn ôl i Lywodraethwyr Cymru o gyfrifiad blynyddol sef Cyfrifiad Ysgolion Blynyddoedd ar lefel disgybl (CYBLD/PLASC).

2. ASESU

2.1 HIL

O'r disgyblion sydd dros 5 oed, mae pob un yn Ysgol Henblas yn 'Wyn Prydeinig.'

Mae gwybodaeth mewn perthynas â hil yn cael ei ystyried yn 'ddata sensitif' ac fel y cyfryw, mae gwybodaeth am ddisgyblion o dan 5 oed yn cael ei ddal yn ôl.

Nid oes tystiolaeth sy'n awgrymu bod plant na staff o hil wahanol yn cael eu trin yn wahanol.

2.2 ANABLEDD

Mae % y disgyblion sy'n derbyn darpariaeth Anghenion Addysgol Arbennig (A.A.A.) yn yr ysgol fel y gwelir yn Nhabl 1, yn cynnwys disgyblion sy'n destun datganiad o anghenion arbennig.

Tabl 1 - % y disgyblion sy'n derbyn darpariaeth A.A.A

GWEITHREDU YSGOL	GWEITHREDU YSGOL A MWY	DATGANIAD	CYFANSWM
13%	2%	2%	17%

Mae'r sefyllfa mewn perthynas â hygyrchedd yr ysgolion ar gyfer yr anabl fel a ganlyn:

Tabl 2

ESGYNFA	TOILED HYGYRCH	MAN 2 LAWR	LIFFT YN BRESENNOL
Nag oes *	Oes	Nag oes	DYB

*Mae mynediad i'r ysgol ar un lefel ac nid oes grisiau yn yr ysgol.

Ni cheir tystiolaeth sy'n awgrymu bod disgyblion na staff anabl yn cael eu trin yn wahanol.

2.3 RHYW

Gweler Tabl 3 isod am y % o fechgyn a genethod yn Ysgol Henblas.

Tabl 3

NIFER BECHGYN O OED YSGOL STATUDOL	NIFER Y GENETHOD O OED YSGOL STATUDOL
50%	50%

Er y gellid dadlau bod gwahaniaeth rhwng perfformiad addysgol bechgyn a genethod, mae unrhyw newid yn y cyfluniad yn annhebygol o ddwysáu hyn. Adlewyrchir hyn yn adroddiad Estyn

Ysgol Henblas (Adroddiad Estyn Mehefin 2017)

'Yn gyffredinol, tros bedair blynedd, nid oes patrwm arwyddocaol o wahaniaeth rhwng perfformiad bechgyn a merched o ran y gyfran sy'n cyrraedd y deilliant disgwyliedig, deilliannau uwch na'r lefelau uwch.'

Ni cheir unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu bod bechgyn a genethod yn cael eu trin yn wahanol na bod staff gwrywaidd neu fenywaidd yn cael eu trin yn wahanol.

2.4 OED

Ni roddir unrhyw wybodaeth yr ystyrir ei bod yn 'sensitif' e.e. ethnigrwydd, rhyw ar gyfer plant o dan 5 yn unol â chanllawiau cenedlaethol.

Ni cheir unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu bod disgyblion o oed penodol yn cael eu trin yn wahanol. Nid oes tystiolaeth ychwaith bod gwahaniaethu ar sail oed yn digwydd gyda staff yr ysgol.

2.5 CREFYDD NEU GRED

Mae Ysgol Henblas yn ysgol Cymunedol a nid yw'n gysylltiedig ag enwad crefyddol.

Ni cheir unrhyw dystiolaeth bod gwahaniaethu ar sail crefydd neu gred yn digwydd gyda staff yr ysgol.

2.6 GOGWYDD RHYWIOL

Amherthnasol ar gyfer disgyblion yr ysgol. Mae gan Gyngor Sir Ynys Môn Bolisi Gogwydd Rhywiol ac mae'n nodi bod gwahaniaethu ar sail gogwydd rhywiol yn anghyfreithlon. Ni cheir dystiolaeth bod gwahaniaethu ar sail gogwydd rhywiol yn digwydd gyda staff ysgol.

2.7 Y GYMRAEG

Mae'r ysgol yn cydymffurfio gyda Pholisi Dwyieithog yr Awdurdod gyda'r disgwyl y bydd disgyblion yn ddwyieithog erbyn 11 oed.

2.8 NEWID RHYW

Amherthnasol ar gyfer disgyblion yr ysgol.

Mae gan Gyngor Sir Ynys Môn gynllun Cydraddoldeb Rhywiol ac mae'n nodi bod gwahaniaethu ar sail newid rhyw yn anghyfreithlon. Ni cheir dystiolaeth bod gwahaniaethu ar sail newid rhyw yn digwydd gyda staff yr ysgol.

2.9 BEICHIOWRWDYDD A MAMOLAETH

Amherthnasol ar gyfer disgyblion yr ysgol. Mae staff benywaidd sy'n mynd yn feichiog â hawl i gyfnod mamolaeth yn unol â Chynllun Cyfnod Mamolaeth Cyngor Sir Ynys Môn. Mae staff gwrywaidd yn gymwys ar gyfer cyfnod tadolaeth yn unol â Pholisi Cyfnod Tadolaeth. Ni cheir dystiolaeth bod gwahaniaethu ar sail beichiogrwydd na chymryd cyfnod tadolaeth yn digwydd gyda staff yr ysgolion.

2.10 ARALL

Mae % y disgyblion sy'n mynychu Ysgol Henblas ac sy'n gymwys ar gyfer prydau di-dâl yn 5.8%.

Ni cheir dystiolaeth bod gwahaniaethu ar sail cymhwyster ar gyfer prydau di-dâl yn digwydd. Ni cheir dystiolaeth bod gwahaniaethu ar sail ffactorau economaidd-gymdeithasol yn digwydd gyda staff yr ysgolion.

3. CASGLIAD

Mae'r asesiad yn dangos nad oes potensial ar gyfer gwahaniaethu yn erbyn neu effeithiau niweidiol o safbwynt cydraddoldeb.